

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

67. An Episcopus possit absolvere clericos, qui Collegialiter viuunt vel in Seminariis, conuictoribus se inuicem percutientes non percussione leui, sed graui? Et notatur, quod quando dictis clericis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Ob Clerici percussione. Ref. LXVII. & c. 161

Episcopo, esto, percussio quoad læsionem corporis levis esset: quia gravis, & atrox est comparatione injuriæ statui Ecclesiastico factæ. Itaque officialis non fortuitus, & incautus, sed titulo jurisdictionis percussus ex odio Clericum, semper est remittendus ad Papam pro absolutione, exceptis casibus legitimi impedimenti, ut colligitur ex textu in c. Si vero, §. Officialis vero, cum ibi officiali titulo jurisdictionis, & non fortuito percussus Clericum, negetur favor concessus percussenti: qui favor est solum respectu percussoris levis, & mediocris. Et ratio hujus est: quia percussio facta ab officiali titulo jurisdictionis, licet videatur levis; nihilominus injuria clericalis status est gravis: quia nulli laico, inquit textus in c. Si vero, super Clericum tanta datur autoritas. Et hac ratione Cajet. in Sum. verb. Excom. c. 10. vers. Deum circa, ait, hanc percussione Clerici titulo jurisdictionis, & autoritativè factam ab officiali laico, semper esse gravem ex circumstantia personæ lædenti, nempe, quod cum sit laicus officialis, autoritativè percussit Clericum.

2. Et tandem observanda, dictis janitoribus, & officialibus, (dum ab Episcopo absolventur ab excommunicatione Canonis. Si quis suadente, contracta ob delictum non enorme, vigore, seu beneficio juris in præallegatis textibus contenti,) non esse injungendum, onus se præsentandi postea Sedi Apostolicæ. Et ratio est: quia talis favor in prædictis juribus non conceditur prædictis personis ratione impedimenti temporalis: sed ob rationem specialem personæ tali modo viventis, vel tale munus exercentis: sicut etiam mulieribus, pueris impuberibus, & delicatis magnæ potentie idem onus non injungitur, quia privilegium ut absolvantur ab Episcopo, non conceditur ob impedimentum temporale; sed ob specialem rationem personæ, vel actus, seu delicti. Et hæc omnia docet Gordonus in Sum. tom. 2. lib. 7. q. 13. §. 5. n. 46. Suar. disp. 22. sect. 1. de cens. Bossius in discept. mor. discept. 1. dub. 19. num. 200. & segg. Castrus Palau tom. 6. disp. 3. punct. 2. §. 4. n. 16. Molina disp. 62. & alii penes ipsos. Vide etiam supra, ubi actum est de Helvetiis.

3. Sed querunt Doctores in hoc casu, cui incumbat onus probandi, an fortuitus, vel deliberatè, officialis, ut supra, percussit arcendo turbam, ad hoc, ut declaratur excommunicatione Episcopalis, vel Papalis? Innoc. in d. c. Si vero, putat incumbere ipsi Clerico percusso, ex regula: Actore non probante, &c. Contrarium tamen probat Panormitanus ibid. n. 6. quod, scilicet, onus probandi incumbat officiali præfato percussenti: quia præsumptio est contra ipsum. Placet distinctio Alexandri de Nevo in addit. ad eundem Panormitanum, littera H. Aut exercendo officium percussit: & tunc est vera opinio Innocentii: nam ratione officij excusatur quis a dolo præsumpto, nisi contrarium probetur. Aut percussit non exercendo suum officium, quia, v. g. non aderat turba, quæ attendenda erat: & tunc est vera opinio Panormitani; quia tunc præsumptio est contra ipsum. Et hæc omnia docet Leone de censuris, recollect. 5. num. 430.

RESOL. LXVII.

An Episcopus possit absolvere Clericos, qui Collegialiter vivunt vel in Seminariis, Convictoribus se invicem percussentibus, non percussione levi, sed gravi? Et notatur, quod quando dictis Clericis Collegialiter viventibus ab Episcopo absolutio censura impertitur, non est eis onus imponendum præsentandi se postea Sedi Apostolicæ. Et quid est dicendum in prædicto casu de pueris ministrantibus in Ecclesia Cathedrali, vel alia Ecclesia, qui ibi communiter vivunt, & sustentantur de redditibus ab Ecclesia ad id deputatis?

Tom. V.

Et quid de aliis pueris, qui in domo communi vivunt sub aliquo moderatore eorum? Ex p. 9. tr. 4. Ref. 58.

§. 1. **R**espondeo, quod Clerici in eadem domo comm. alantur, uti contingit in Seminariis Concilii Tridentini, & Collegiis Universitatum, sive unusquisque ad sui sustentationem concurrat, ut in Convictoriis Scholasticorum evenit, possunt ob percussione gravem, modò atrox non sit, ab Episcopo absolvi, ex textu in c. Quoniam de vita, & honestate Clericorum. Quia ratione communis vitæ facilius inscuntur, seque invicem percussunt, l. Cujus pater, §. Dulcissimis, ff. de legatis, 2. idèque fuit conveniens, ne pro qualibet injuria ad Sedem Apostolicam remitterentur. Sicuti tradit Panorm. in dict. c. Quoniam, n. 3. Sylvest. verb. Absolutio, 4. n. 3. Navar. c. 27. n. 91. Sayrus lib. 3. c. 28. n. 26. Et ideo Hieron. Garcias in Sum. mor. tr. 1. diff. 3. dub. 2. punct. 5. n. 39. sic ait: [Regularmente toca el absolver de la percusion grave, y mediana, al Romano Pontifice, y a su Legado. Exceptase empero lo primero, que los Obispos pueden absolver de la mediana a los Clerigos que viven en comunidad.] Ita ille.

2. Notandum est tamen hic ex Bossio in discept. mor. de juris discept. 1. dub. 19. n. 202. quod quando dictis Clericis collegialiter viventibus ab Episcopo absolutio censuræ impertitur; non est eis onus injungendum præsentandi se postea Sedi Apostolicæ: quia, ut sup. dictum est de janitoribus, & ostiariis Principum, talis favor in iure non conceditur prædictis ratione impedimenti temporalis, sed ob rationem specialem personæ tali modo viventis: ergo. Vide Suar. de cens. disp. 22. sect. 1. n. 83. Alterium tom. 1. disp. 22. c. 2. dub. 4. Bonac. disp. 2. q. 4. punct. 5. n. 3. Gordonus in Sum. 10. 2. lib. 7. q. 13. §. 5. n. 47. & Leon. de cens. recoll. 5. n. 427. qui cum Molina tom. 4. disp. 62. exemplificat hoc non solum in commorantibus in Seminariis, & in Collegiis Collegiorum Universitatum; sed etiam in pueris ministrantibus in Ecclesia Cathedrali, (vel alia Ecclesia, addo ego, ut est Neapolit. Ecclesia B. Mariæ Annunciatæ, Incurabili, &c.) qui ibi communiter vivunt, & sustentantur de redditibus ab ea Ecclesia ad id deputatis; imò etiam in Clericis, qui in domo communi vivunt, sub aliquo moderatore eorum, esto, ipsi ad suam sustentationem contribuant, ut sunt Convictoria Scholasticorum, vulgò, Dozzine: nam in omnibus istis militat ratio, scilicet, quod majorem multò occasionem habeant se invicem percutiendi, quàm habeant alij, durumque esset illos remittere ad Sedem Apostolicam pro percussione, quæ non sit atrox, & enormis, sed tantum mediocris. Ita Leo, ubi supra.

RESOL. LXVIII.

An Episcopi possint absolvere impuberes, qui Clericum percusserunt?

Idem est dicendum de puellis puberibus.

Et docetur, quod tales non tenentur postea se Sedi Apostolicæ præsentare, etiam si pueri impuberes doli tamen capaces, non petant absolutionem ante pubertatem, quamvis læsio facta tempore impuberatis sit enormis? * Sup. hoc.

Ex p. 9. tract. 4. Ref. 58.

§. 1. **R**espondeo, quod pueri impuberes, & sic minores quatuordecim annis, & puellæ puberes incidentes in hunc Canonem c. Si quis suadente, &c. in alium quemcunque, possunt absolvi ab Episcopis diocesanis, c. Pueris, 60 de sent. excom. Sylvest. ver. Absolutio, 4. n. 3. vers. Quintus, dummodo sint doli capaces: sed hic inf. nec tenentur se postea Sedi Apostolicæ præsentare; quia beneficium semel indulum minori, ex quo cepit habere locum, non extinguitur per ætatem majorem

Sup. hoc. ref. 65. §. 1. & pro difficultate impuberes incurant hanc censuram sup. in tr. 1. ref. 108. §. Verū. Sed hic inf. pro quest. hujus ref. Vide §. Hinc ref. 71.

O 3 super